

**RTU studiju kurss "Vēsturiskā pieredze un aktuālās teorijas izglītības zinātnes pētījumos"****0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | PA0226                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Nosaukums                                           | Vēsturiskā pieredze un aktuālās teorijas izglītības zinātnes pētījumos                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Sanita Martena - Doktors, Vadošais pētnieks                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 6.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV, EN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Anotācija                                           | Studiju kursa īstenoātājs ir Latvijas Universitāte.<br>Studiju kursa mērķis ir pilnveidot doktorantu pētniecisko kompetenci patstāvīgas un novatoriskas pētnieciskās darbības veikšanai izglītības zinātnēs, izmantojot vēsturisko pieredzi un mūsdienu teorijas izglītības filozofijā. Studiju kursā doktorants apgūst izglītības zinātņu kā specifiskas zinātņu nozares vēsturisko attīstību, iemācās analizēt aktuālas izglītības problēmas to vēsturiskajā perspektīvā, kā arī apgūst pētījuma metodoloģijas īpatnības izglītības vēsturē un vispārīgajā pedagoģijā.                                                        |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Studiju kursa mērķis ir pilnveidot doktorantu pētniecisko kompetenci patstāvīgas un novatoriskas pētnieciskās darbības veikšanai izglītības zinātnēs, izmantojot vēsturisko pieredzi un mūsdienu teorijas izglītības filozofijā.<br>Uzdevumi -<br>1) Veidot pētniecisko kompetenci analizēt aktuālas izglītības problēmas to vēsturiskajā un teorētiskajā perspektīvā;<br>2) Izmantojot vēsturisko pieredzi, veidot prasmi piedāvāt inovatīvus risinājumus mūsdienu aktuālām izglītības problēmām (saistībā ar promocijas pētījumu);<br>3) Apgūt pētījuma metodoloģijas specifiku izglītības vēsturē un vispārīgajā pedagoģijā. |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Patstāvīgi veikti visi pētījumi un literatūras analīze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |

|                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Literatūra                    | <p>Mācību literatūra/Teaching literature:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Cohen L., Manion L., Morrison K. (2007). Research methods in Education. London, New York. <a href="https://ismlblogblog.files.wordpress.com/2016/05/rme-edu-helpline-blogspot-com.pdf">https://ismlblogblog.files.wordpress.com/2016/05/rme-edu-helpline-blogspot-com.pdf</a></li> <li>2. Furlong, J., Lawn, M. (Eds.) (2010). Disciplines of Education: Their Role in the Future of Education Research. Routledge.</li> <li>3. Ķestere, I. (2005). Pedagoģijas vēsture: skola, skolēns, skolotājs. Zvaigzne ABC.</li> <li>4. Thornhill-Miller, B., Camarda, A. et al. (2023) Creativity, Critical Thinking, Communication, and Collaboration: Assessment, Certification, and Promotion of 21st Century Skills for the Future of Work and Education. Journal of Intelligence, Volume 11, Issue 3, Article Number 54, DOI 10.3390/jintelligence11030054 <a href="https://www.mdpi.com/2079-3200/11/3/54">https://www.mdpi.com/2079-3200/11/3/54</a></li> </ol> <p>Papildus literatūra/Additional literature:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Braster, S., Grosvenor, I., Del Mar del Pozo, M. (Eds.) (2011). The Black Box of Schooling. A Cultural History of the Classroom. Peter Lang.</li> <li>2. Chankseliani, M., Silova, I. (2018). Comparing Post-Socialist Transformations. UK: Symposium Books.</li> <li>3. Fenwick, T., Edwards, R., Sawchuk, P. (2011). Emerging Approaches to Educational Research. Routledge, Taylor&amp;Francis Group.</li> <li>4. Foucault, M. (1977). Discipline &amp; Punish. The Birth of the Prison. New York: Vintage Books.</li> <li>5. Herman, F. (2010). School Culture in the 20th Century. Mentality and Reality History of the Primary School. PhD theses, K.U. Leuven</li> <li>6. Yi-Fu Tuan (1977). Space and Place: The Perspective of Experience. University of Minnesota Press.</li> <li>7. Kehily M. J. (2013). Childhood in Crisis? An Introduction to contemporary Western Childhood. Glasgow: The Policy Press.</li> <li>8. Kūle M. (red.) (2018). Kritiskā domāšana. Izglītība, medijpratība, priekšspēja. LU FSI.</li> <li>9. Ķestere I. (2005). Pedagoģijas vēsture. Skola. Skolotājs. Skolēns. Rīga, Zvaigzne ABC.</li> <li>10. Ķestere I., Krūze A. (Eds.) (2013). History of Pedagogy and Educational Sciences in the Baltic Countries from 1940 to 1990: an Overview. RaKa.</li> <li>11. Ķestere I. (2015) Pedagoģijas vēstures pētniecība Latvijā: laikmeti, izaicinājumi un iespējas. from: Laikmets un personība Rīga : RaKa, Issue 15., 196-243.pp.</li> <li>12. Mārtinsons, K., Pipere, A., Kamerāde D. (Ed.) (2016). Pētniecība: teorija un prakse. Rīga: RaKa. <a href="https://www.janisroze.lv/lv/gramatas/akademiska-un-profesionala-literatura/citas-nozares/petnieciba-teorija-un-prakse.html">https://www.janisroze.lv/lv/gramatas/akademiska-un-profesionala-literatura/citas-nozares/petnieciba-teorija-un-prakse.html</a></li> <li>13. Ozola, I. (2014). Pedagoģijas zinātnes ģenēze Latvijā no 20. gadsimta 20. gadiem līdz 60. gadu sākumam. Doctoral Thesis for Doctoral Degree in Pedagogy, History of Pedagogy. University of Latvia. Faculty of Education, Psychology and Art.</li> <li>14. Prozorov, S. (2016). The Biopolitics of Stalinism: Ideology and Life in Soviet Socialism. Edinburgh University Press.</li> <li>15. Rubene Z. (2008). Kritiskā domāšana studiju procesā. Rīga: University Academic Publishers.</li> <li>16. Rubene, Z. (2015). Pedagoģijas zinātne pēc Latvijas neatkarības atjaunošanas. in: Laikmets un personība. Rīga: RaKa, Issue 15., 105-134.pp.</li> <li>17. Staris A., Ušiņš V. (2007). Izglītības un pedagoģijas ideju attīstība Latvijā līdz 1900. gadam. Rīga, RaKa.</li> <li>18. Vedins I. (2008). Zinātne un patiesība. Rīga: Avots.</li> <li>19. Vēbers M. (2004). Socioloģijas pamatjēdzieni. Reliģijas socioloģija. Rīga: FSI.</li> </ol> <p>Periodika un citi informācijas avoti /Periodicals and other sources of information:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Educational Research. Taylor&amp;Francis Online. <a href="https://www.tandfonline.com/toc/rere20/current">https://www.tandfonline.com/toc/rere20/current</a></li> <li>2. European Journal of Teacher Education. Taylor&amp;Francis Online. <a href="https://www.tandfonline.com/loi/cete20">https://www.tandfonline.com/loi/cete20</a></li> <li>3. International Journal of Smart Education and Urban Society (IJSEUS). IGI Global. <a href="https://www.igi-global.com/journal/international-journal-smart-education-urban/188335">https://www.igi-global.com/journal/international-journal-smart-education-urban/188335</a></li> <li>4. Journal of Teacher Education for Sustainability <a href="https://www.degruyter.com/dg/viewjournalissue/j\$002fjtes.2017.19.issue-1\$002fissue-files\$002fjtes.2017.19.issue-1.xml">https://www.degruyter.com/dg/viewjournalissue/j\$002fjtes.2017.19.issue-1\$002fissue-files\$002fjtes.2017.19.issue-1.xml</a></li> <li>5. LU scientific papers. Pedagoģija un skolotāju izglītība. University Academic Publishers. <a href="https://www.lu.lv/apgads/lu-raksti-pdf/">https://www.lu.lv/apgads/lu-raksti-pdf/</a></li> </ol> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

#### Studiju kursa saturs

| Saturs                                                                    | Pilna un nepilna laika klātienēs studijas |                | Nepilna laika neklātienēs studijas |                |
|---------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                           | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| 1. Pētniecība izglītības vēsturē un filozofijā (L4, S3)                   | 7                                         | 22             | 0                                  | 0              |
| 2. Liminalitāte izglītībā (L4, S3)                                        | 7                                         | 24             | 0                                  | 0              |
| 3. Sociālitate izglītībā. Bērības sociālās koncepcijas attīstība (L4, S3) | 7                                         | 24             | 0                                  | 0              |
| 4. Izglītība un cilvēka kulturalitāte (L2, S3)                            | 5                                         | 24             | 0                                  | 0              |
| 5. Subjektivitāte un autonomija izglītībā (L4, S2)                        | 6                                         | 24             | 0                                  | 0              |
| Kopā:                                                                     | 32                                        | 118            | 0                                  | 0              |

#### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

|                                |                              |
|--------------------------------|------------------------------|
| Sasniedzamie studiju rezultāti | Rezultātu vērtēšanas metodes |
|--------------------------------|------------------------------|

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Zināšanas</p> <p>1. Izprot izglītības zinātņu kā specifiskas zinātņu nozares vēsturisko pieredzi un to attīstības kontekstu Latvijā, Eiropā un pasaulē.</p> <p>2. Izprot aktuālās izglītības zinātņu teorijas, izglītības zinātnēs saistošus jēdzienus to veidošanās kontekstā.</p> <p>3. Pārzina vēstures un filozofijas pētījumu specifiku, pētniecības metodes un metodoloģiju, izprot starpdisciplināru pieeju pētniecībā.</p>                                                                                                           | <p>Starppārbaudījumi:</p> <p>1. Teorētiskās literatūras saraksts izglītības filozofijā un vēsturē - 25%</p> <p>Prasības literatūras sarakstam un anotācijām</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Literatūras saraksts ar 10 nosaukumiem par promocijas pētījuma filozofisko un vēsturisko perspektīvu.</li> <li>• Vismaz pusei literatūras avotu ir jābūt angļu valodā.</li> <li>• Par četriem literatūras avotiem tiek pievienota 50-100 vārdu gara anotācija.</li> <li>• Literatūras sarakstu un anotāciju elektroniski nosūta līdz (datums un elektroniskā adrese)</li> </ul> <p>Vērtēšanas kritēriji</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Literatūras atbilstība vēstures un filozofijas perspektīvai – 3 punkti</li> <li>2) Literatūras atbilstība promocijas pētījumam – 3 punkti</li> <li>3) Literatūras aktualitāte starptautisko pētījumu kontekstā – 3 punkti</li> <li>4) Literatūras saraksta noformējums – 1 punkts</li> </ol> |
| <p>Prasmes</p> <p>4. Sistēmiski analizē, interpretē izglītības zinātnēs saistošos jēdzienus, teorijas un izglītības politikas aktualitātes</p> <p>5. Prot patstāvīgi identificēt aktuālu mūsdienu izglītības problēmu priekšvēsturi.</p> <p>6. Prot izmantot dažādas sociālo zinātņu teorijas izglītības vēstures faktu interpretācijā. Prot argumentēti aizstāvēt savu viedokli.</p> <p>7. Prot veikt pašvadītu pētījumu izglītības vēsturē un filozofijā, izmantojot adekvātu metodoloģiju, kura rezultātā tiek radītas jaunas zināšanas.</p> | <p>2. Promocijas pētījuma temata/problēmas priekšvēstures un pētniecības attīstības prezentācija - 25%</p> <p>Prasības prezentācijai</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• 5-10 minūšu garš stāstījums auditorijā</li> <li>• Prezentācija jāveic līdz (datums)</li> </ul> <p>Vērtēšanas kritēriji</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Promocijas pētījuma problēmas priekšvēstures pētniecības metodoloģija – 2 punkti</li> <li>2) Problēmas risinājuma historiogrāfija – 2 punkti</li> <li>3) Promocijas problēmas rašanās un attīstības izskaidrojumus – 3 punkti</li> <li>4) Secinājumi – 2 punkti</li> <li>5) Prezentācijas prasmes – 1 punkts</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <p>Kompetence</p> <p>8. Veic aktuālu, kompleksu izglītības vēstures un filozofijas problēmu patstāvīgu, kritisku analīzi un interpretāciju, dodot ieguldījumu izglītības zinātņu nozares zināšanu paplašināšanā un padziļināšanā.</p> <p>9. Patstāvīgi, pamatoti izvirza inovatīvas idejas izglītības vēsturē un filozofijā, tās kritiski izvērtē starpdisciplinārā kontekstā.</p>                                                                                                                                                              | <p>Noslēguma pārbaudījums:</p> <p>3. Ieskaite - 50%</p> <p>Prasības esejai:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Esejas garums – ne mazāk kā 1200 un ne vairāk kā 1500 vārdu. Eseja jāiesniedz Word formātā.</li> <li>• Esejas saturs – problēmas un mērķa formulējums; īss apraksts par problēmas rašanās kontekstu (kad un kāpēc, pēc Jūsu domām, šī problēma izglītības attīstības gaitā ir radusies?), problēmas risinājuma vēsture (kas un kā jau tādu vai līdzīgu problēmu ir identificējis un pētījis?), secinājumi.</li> <li>• Atsauces – obligātas. Noformējuma paraugs: Oxford referencing style <a href="http://guides.is.uwa.edu.au/content.php?pid=385139&amp;sid=3156563">http://guides.is.uwa.edu.au/content.php?pid=385139&amp;sid=3156563</a></li> <li>• Eseja jānosūta līdz (datums un elektroniskā adrese)</li> </ul>                                                                                                            |
| <p>10. Risina izglītības zinātnēs nozīmīgus pētnieciskus un praktiskus uzdevumus, kritiski izvērtējot inovācijas izglītības vēstures un filozofijas perspektīvā.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>Noslēguma pārbaudījums:</p> <p>Ieskaite -</p> <p>Vērtēšanas kritēriji</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1) Promocijas pētījuma problēmas priekšvēstures identificēšana – 2 punkti</li> <li>2) Promocijas problēmas rašanās konteksts – 2 punkti</li> <li>3) Problēmas pētniecības attīstība – 3 punkti</li> <li>4) Secinājumi – 2 punkti</li> <li>5) Esejas noformējums – 1 punkts (īpaša uzmanība tiks pievērsta precīzam atsauču noformējumam, pareizrakstībai)</li> </ol>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

#### Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

| Kritērijs                                                                                             | % no kopējā vērtējuma |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| <p>Starppārbaudījumi:</p> <p>1. Teorētiskās literatūras saraksts izglītības filozofijā un vēsturē</p> | 25                    |
| 2. Promocijas pētījuma temata/problēmas priekšvēstures un pētniecības attīstības prezentācija         | 25                    |
| <p>Noslēguma pārbaudījums:</p> <p>3. Ieskaite</p>                                                     | 50                    |
| Kopā:                                                                                                 | 100                   |

#### Studiju kursa plānojums

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 6.0 | 18.0     | 14.0     | 0.0     | *            |        |       |